

63. NATJECANJE MLADIH TEHNIČARA

Školsko natjecanje - 2021. godina

Tehnička kultura 7. razred – STROJARSKE KONSTRUKCIJE

Tema: MEHANIZAM KRIVULJE BESKONAČNOSTI

RADNA LISTA

Nositelj teme: Josip Funarić

Uvod: Jednostavni mehanizmi potječu još iz starog vijeka, kada su izumljene prve poluge, koloturi i zupčanici. Mehanizam je mehanička naprava ili njezin dio dizajniran za pretvaranje ulaznih sila i kretanja u željeni skup izlaznih sila i kretanja. Krivuljni mehanizmi nalaze vrlo široku primjenu kod različitih tehnoloških procesa. Prijenos gibanja ostvaruje se dodirnom pogonskog i radnog člana, a odabirom oblika pogonskog člana mogu se ostvariti gotovo sve vrste gibanja koje se pojavljuju u tehničkoj primjeni.

Zadatak:

Tvoj zadatak je da u vremenu od 60 min. izradiš mehanizam krivulje beskonačnosti po sljedećem redoslijedu:

1. O crtati, obilježiti, rezati i bušiti mjesta provrta
2. Saviti nosače
3. Sastaviti mehanizam
4. Provjeriti funkcionalnost

Prilikom rada koristit ćeš pribor za ocrtavanje, alat za obradu metala te obrađivati materijal s popisa. Prije početka rada provjeri imaš li sve što ti je potrebno:

SREDSTVA ZA RAD	
materijal	pribor, alat i zaštitna sredstva
<ul style="list-style-type: none"> • Pocinčani lim 0,5x20x500 mm – 1 kom. ili 1 kom. 200 mm i 2 kom. 150 mm – ukupno 500 mm. • Vijak M4x15 DIN 963 s upuštenom glavom za križni odvijač – 6 kom. • Matica M4 DIN 934 – 6 kom. • Podloška M4 DIN 9021 – 8 kom. • Laminat 200x150x6 ili 7 mm – 1 kom.	<ul style="list-style-type: none"> • Crtaća igla za obilježavanje na limu • Papir 120x100 mm – 2 kom. – za provjeru funkcionalnosti izratka • Krep ili ljepljiva traka (selotejp) – uska • Olovka drvena okrugla (promjeru olovke prilagoditi svrdlo za metal npr. Ø7) • Metar • Pomično mjerilo • Bravarski kutnik • Metalno ravnalo • Ručne škare za lim • Turpije za metal (okrugla do 4 mm i plosnata) • Čekić, točkalo i metalna podloga za

	točkanje <ul style="list-style-type: none"> • Metalni škripac • Stege za pričvršćivanje škripca za stol i izratka – 2 kom. • Drveni uložak kao pomoć za savijanje lima približnih dimenzija 25x25 mm dužine min. 25 mm • Svrkla za metal Ø3, Ø4,5, Ø7 i Ø8 mm • Svrlo za drvo Ø4,5 mm • 1 viličasti ključ OK7 (za šesterokutnu maticu M4) • Odvijač križni • Stolna ili aku bušilica • Rukavice i zaštitne naočale
--	---

Napomena: primjeni sve mjere zaštite i posebno pripazi na rad s oštrim i šiljatim predmetima. Prilikom rada koristi zaštitne rukavice i naočale. Škripac služi za prihvat i savijanje pozicije.

OPERACIJSKA LISTA

Upute i redoslijed postupaka za izradu alata:

Poz.	Radni postupak	Pribor i alat	Upute za rad
1.	Kontrola točnosti pripremljenog materijala.	Metalno ravnalo, metar.	Provjeriti dimenzije pripremljenog materijala.
2.	Ocrtavanje i rezanje	Pribor za ocrtavanje na metalu i škare za lim.	Prema nacrtu ocrtati i rezati poz.1-3
3.	Obilježavanje, točkanje i bušenje poz.1-3	Pribor za ocrtavanje na metalu, čekić, točkalo, svrdla za metal Ø3, Ø4,5, Ø7 (prilagoditi promjeru olovke) i bušilica.	Bilježiti i točkalom označiti mjesto provrta prema nacrtu poz.1-3. Provrt prvo bušiti svrdlom Ø3, a nakon toga Ø4,5 i Ø7. Napomena: poz.3 prema promjeru olovke vidi u nacrtu bušiti provrt.
4.	Obilježavanje i bušenje poz.4	Pribor za ocrtavanje, svrdlo za drvo Ø4,5 i bušilica.	Prema nacrtu ocrtati i bušiti poz.4
5.	Savijanje poz.1	Pribor za ocrtavanje na metalu, metalni škripac, čekić, drveni uložak.	Prema nacrtu ocrtati i saviti poz.1
6.	Sastav i montaža	Križni odvijač, ključ OK7,	Prema crtežu sastaviti i montirati poz.1-3, postaviti i montirati poz.4. Napomena: jednu podlošku postaviti između poluge nosača poz.2 i pomične ruke poz.3.

			Spojeve stegnuti vijcima i maticama dovoljno jako, ali da se mehanizam može pokretati.
7.	Provjera funkcionalnosti	Sklop, stolarske stege, papir 120x100 mm i ljepljiva traka, olovka	Na sklop postaviti papir poz.8 i zalijepiti ga na poz.4 sa gornje i donje strane trakom. Za stol stegom pričvrstiti mehanizam. Postaviti olovku i ocrtati krivulju beskonačnosti. Pomicanje mehanizma ostvariti ručno okretanjem vijaka na poz.3 ili jednom rukom držati olovku okomito, a drugom rukom okretati vijak na poz.3.
!	Tijekom cijelog postupka izrade praktičnog zadatka potrebno je voditi računa o mogućim izvorima opasnosti kako bi se izbjegle moguće ozljede. Obvezno se mora koristiti propisana zaštitna oprema te radne operacije izvoditi na maksimalno siguran način za učenika.		